

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Заїчко Ірина Володимирівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/zayichko-irina-volodimirivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	izaichko@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.-консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Залік
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Фінансова безпека» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансова безпека» є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок забезпечення фінансової безпеки держави, підприємств та інших суб'єктів економіки, оцінки ризиків, визначення загроз та розробки заходів щодо їх мінімізації з урахуванням сучасних викликів і механізмів. Дисципліна розкриває поняття фінансової безпеки як ключового елемента економічної стабільності. Завдання навчальної дисципліни сфокусовано на засвоєння теоретичних основ фінансової безпеки, вивчення системи індикаторів та методів оцінки, аналіз загроз фінансовій безпеці різних рівнів, дослідження механізмів забезпечення безпеки, формування навичок діагностики фінансових ризиків, розвиток аналітичного мислення, опанування практичних інструментів моніторингу, розкриття особливостей механізмів забезпечення фінансової безпеки держави, банківської системи, небанківського фінансового ринку, а також підприємств різних форм власності; формування навичок ідентифікації
------------------------	---

	ризиків і загроз фінансової безпеки, розробка заходів щодо їх мінімізації та забезпечення стабільності фінансової системи; розвиток здібностей приймати обґрунтовані рішення у сфері забезпечення фінансової безпеки з урахуванням сучасних викликів і тенденцій; підготовці здобувачів до практичного використання методів та інструментів фінансового аналізу для оцінки безпеки держави, підприємств та окремих та окремих сегментів фінансового ринку. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - сутність, принципи та функції фінансової безпеки держави, підприємств та фінансових інститутів; - систему індикаторів та методи оцінки рівня фінансової безпеки; - основні загрози фінансовій безпеці на різних рівнях економіки; - механізми забезпечення фінансової безпеки держави та суб'єктів господарювання; - нормативно-правове забезпечення фінансової безпеки України; - особливості фінансової безпеки банківської системи та небанківського фінансового ринку; - теоретичні основи боргової, бюджетної, валютної та грошово-кредитної безпеки.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: - аналізувати стан фінансової безпеки держави, регіонів та підприємств; - розраховувати та інтерпретувати індикатори фінансової безпеки; - ідентифікувати та класифікувати загрози фінансовій безпеці; - застосовувати методи діагностики фінансових систем в умовах ризиків; - розробляти заходи щодо підвищення рівня фінансової безпеки; - використовувати інструменти фінансового аналізу для обґрунтування управлінських рішень.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Організаційні основи фінансової безпеки Тема 1. Фінансова безпека держави та її головні компоненти Тема 2. Система оцінки, моніторингу і регулювання рівня фінансової безпеки Тема 3. Фінансова безпека підприємства Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави Тема 4. Фінансова безпека банківської системи та небанківського фінансового ринку Тема 5. Боргова безпека держави Тема 6. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення Тема 7. Валютна безпека Тема 8. Грошово-кредитна безпека

Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Фінансова безпека» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 5 балів
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	Максимум – 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль										Залік	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								ТЗ
T1	T2	T3	МКР 1	T4	T5	T6	T7	T8	МКР 2			
5	5	5	10	5	5	5	5	5	10	10	30	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) (всього 50 балів за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 5 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Фінансова безпека». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей.

Орієнтовний перелік тем для підготовки тез доповідей (тема може коригуватися, за погодженням з викладачем):

1. Сутність фінансових інтересів та пріоритетні національні фінансові інтереси.
2. Забезпечення високої фінансової ефективності роботи.
3. Підтримка фінансової стійкості та незалежності підприємства.
4. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства.
5. Забезпечення реалізації фінансових інтересів, місії та завдань.
6. Захист комерційної таємниці.
7. Механізм забезпечення управління фінансово-економічною безпекою підприємства.
8. Збалансованість і комплексність фінансових інструментів.
9. Діагностика небезпек, загроз та ризиків у фінансово-економічній сфері.
10. Аналіз загроз внутрішніх і зовнішніх негативних впливів на політико-правову складову фінансової безпеки.

11. Ресурсне забезпечення зростання фінансової безпеки підприємства.
 12. Необхідність надання відповідних гарантій.
 13. Ділова розвідка.
 14. Механізми формування стратегічної фінансової безпеки суб'єктів господарювання.
 15. Комплексна модель механізмів оцінки й аналізу загроз фінансовій безпеці підприємства.
 16. Забезпечення безпеки банківської діяльності.
 17. Методи підвищення рівня боргової безпеки України
 18. Боргова безпека України: оцінка, ризики та перспективи.
 19. Фінансова безпека банківського сектору
 20. Методи усунення внутрішніх та зовнішніх загроз банківської безпеки.
 21. Виявлення загроз та усунення ризиків у забезпеченні фінансової безпеки банківської системи України.
 22. Особливості забезпечення безпеки банківської системи.
 23. Грошово-кредитна політика Національного банку України та шляхи її удосконалення.
 24. Грошово-кредитна політика як один із головних чинників забезпечення фінансової безпеки держави.
 25. Чинники забезпечення діяльності грошово-кредитної сфери в контексті формування системних характеристик фінансової безпеки.
 26. Функціональні особливості грошово-кредитного ринку з огляду фінансової безпеки.
 27. Світовий досвід забезпечення грошово-кредитної безпеки держави.
 28. Забезпечення безпеки у грошово-кредитній системі з врахуванням інтеграційних та глобалізаційних процесів.
 29. Підходи до оцінювання рівня фінансової безпеки України.
 30. Систематизація та класифікація загроз валютній безпеці держави.
 31. Індикатори стану валютної складової фінансової безпеки держави.
 32. Механізм державного управління бюджетною безпекою.
 33. Інструменти та важелі бюджетної політики та їх вплив на фінансову безпеку.
 34. Критерії безпеки фондового ринку в контексті забезпечення фінансової безпеки.
 35. Боргова безпека України: критерії оцінки та проблеми забезпечення.
 36. Заходи нейтралізації загроз безпеки небанківського фінансового ринку.
 37. Стратегії фінансової безпеки підприємства.
 38. Фінансова безпека підприємства: суть та передумови формування.
 39. Інструменти забезпечення фінансової безпеки підприємства.
 40. Чинники валютної безпеки та їх вплив на соціально-економічний розвиток держави.
- Творче завдання з дисципліни оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 10/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	10 (30×0,33) / 35 (35×1)
Всього	10 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (30×1)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При

			вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАЬ

1. Поняття безпеки як стану захищеності особи, суспільства, держави.
2. Економічна безпека держави: історичні аспекти та організаційно- правові основи становлення і розвитку в Україні.
3. Категоріальний апарат економічної безпеки та її базові елементи.
4. Економічна безпека як багаторівнева система: суть та складові.
5. Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки держави.
6. Поняття фінансової безпеки з погляду ресурсно-функціонального підходу.
7. Поняття фінансової безпеки з погляду статичності.
8. Поняття фінансової безпеки з погляду у контексті нормативно-правового регламентування.
9. Функції фінансової безпеки держави.
10. Принципи управління фінансовою безпекою.
11. Поняття фінансової безпеки держави.
12. Складові фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика.
13. Загрози фінансовій безпеці людини: соціально-економічні наслідки для суспільства.
14. Система управління фінансовою безпекою.
15. Правове регламентування становлення та розвитку економічної безпеки.
16. Забезпечення фінансової безпеки держави як сукупності організаційно-правових відносин.
17. Механізм забезпечення фінансової безпеки.
18. Система забезпечення фінансової безпеки держави.
19. Критерії та індикатори оцінки фінансової безпеки людини.
20. Національні інтереси, стратегічні пріоритети і фінансова безпека України у контексті розвитку світової цивілізації.
21. Доктрина фінансової безпеки як сукупність офіційних поглядів щодо

забезпечення фінансової безпеки країни.

22. Пріоритетні цілі і завдання забезпечення безпеки згідно Концепції фінансової безпеки.

23. Стратегія фінансової безпеки.

24. Роль фінансової політики в забезпеченні фінансової безпеки.

25. Значення Методичних рекомендацій щодо оцінки рівня економічної безпеки України (2003) в формуванні методологічного підґрунтя визначення рівня фінансової безпеки.

26. Індикатори рівня фінансової безпеки України визначені Методичними рекомендаціями розрахунку рівня економічної безпеки України від 29 жовтня 2013 року.

27. Ключові положення моніторингу системи індикаторів та порівняння їх із пороговими значеннями.

28. Суть і значення характеристичних значень індикаторів.

29. Основні аспекти безпеки небанківського фінансового ринку.

30. Боргова безпека держави. Поняття і суть.

31. Бюджетна безпека та її вплив на фінансову безпеку держави.

32. Суть і значення валютної безпеки в забезпеченні фінансової безпеки держави.

33. Розкрийте сутність фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства.

34. Розкрийте понятійний апарат фінансової безпеки підприємства.

35. Охарактеризуйте критерії фінансової безпеки підприємства.

36. Визначте ознаки фінансової безпеки підприємства.

37. Охарактеризуйте фактори впливу на рівень фінансової безпеки підприємства.

38. Визначте рівні фінансової безпеки підприємства.

39. Охарактеризуйте зв'язок фінансової безпеки підприємства із забезпеченістю його фінансовими ресурсами.

40. Розкрийте критерії та методи оцінювання фінансової безпеки підприємства.

41. Охарактеризуйте зв'язок фінансової безпеки держави та підприємства.

42. Визначте шляхи мінімізації загроз та забезпечення інтересів фінансової безпеки підприємства.

43. Розкрийте сутність безпеки банківської системи.

44. Визначте вплив безпеки банківської системи та економіку.

45. Охарактеризуйте актуальні загрози банківській безпеці в Україні.

46. Визначте критерії і індикатори банківської безпеки

47. Визначте зовнішні та внутрішні інструменти фінансової безпеки банку.

48. Розкрийте сутність безпеки страхового ринку

49. Класифікація загроз безпеці страхового ринку та їхній зміст

50. Визначте головні функції фондового ринку в економіці.

51. Розкрийте сутність безпеки фондового ринку.

52. Охарактеризуйте індикатори безпеки фондового ринку?

53. З'ясуйте сутність поняття «боргова безпека».

54. Охарактеризуйте показники для оцінки рівня фінансової безпеки.

55. Назвіть головні ознаки боргової політики.

56. Поясніть взаємозв'язок державного боргу та економічної безпеки

57. Боргова складова фінансової безпеки держави.

58. Ризики та загрози боргової складової національним економічним інтересам та фінансовій безпеці держави.

59. Охарактеризуйте основні індикатори, що визначають боргову безпеку.

60. Хто затверджує структуру і граничний обсяг державного боргу країни?

61. Критерії та індикатори оцінки боргової безпеки держави.

62. Назвіть шляхи подолання проблеми державного боргу в Україні.

63. Розкрийте економічну сутність поняття «бюджетна безпека».

64. Суб'єктний склад бюджетної безпеки.
65. Основні загрози бюджетної безпеки.
66. Сутність терміну «індикатор бюджетної безпеки».
67. Об'єкт бюджетної безпеки.
68. Обґрунтуйте основні проблеми бюджетної безпеки.
69. Визначте тактичні завдання забезпечення бюджетної безпеки.
70. Назвіть основні напрями дотримання бюджетної безпеки.
71. Актуальні загрози бюджетній безпеці України .
72. Стратегічні напрями гарантування бюджетної безпеки України.
73. Валютна безпека держави, суб'єктів господарювання та громадян.
74. Об'єкти та суб'єкти валютної безпеки.
75. Вплив валютних проблем на фінансову безпеку країни.
76. Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, загрози, критерії та індикатори оцінки.
77. Стан валютної безпеки в Україні та шляхи її підвищення.
78. Сутність грошово-кредитної безпеки держави.
79. Грошово-кредитна політика та фінансова безпека банківської системи в умовах глобалізації.
80. Грошово-кредитна політика та її вплив на безпеку грошового обігу як важливу складову фінансової безпеки держави.
81. Об'єкти та суб'єкти забезпечення грошово-кредитної безпеки.
82. Вплив монетарної політики на рівень грошово-кредитної безпеки.
83. Основні інструментами грошово-кредитної політики
84. Індикатори грошово-кредитної безпеки та методика їх розрахунку.
85. Зовнішні загрози грошово-кредитній безпеці та напрями їх зменшення.
86. Внутрішні загрози грошово-кредитній безпеці та напрями їх зменшення.
87. Заходи направлені на підвищення рівня грошово - кредитної безпеки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Іванова Н.С. Економічна безпека: навч. посіб. Кривий Ріг. ДонНУЕТ. 2020. 139 с.
2. Кузенко Т. Б. Сабліна Н. В. Фінансова безпека підприємства: навч. посіб. Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2020. 123 с
3. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. Посіб. Львів, 2020. 356 с.
4. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів. «Растр-7». 2020. 384 с.
5. Пирожков С. І., Сухоруков А. І., Воробйов С. Л., Крупельницька Т. П. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України. Київ : Національний інститут проблем міжнародної безпеки, 2003. 63 с.
6. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економіки України 02.03.2007 р. № 60. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0060665-07>
7. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 29.10.2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>
8. Фінансова безпека держави : навч. посіб. для студентів ОС «Магістр» спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / [Н. М. Давиденко, Н. К. Мрачківська] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ .НУБіП України. 2020. 331 с.

9. Фінансова безпека суб'єктів господарювання : підручник. Сніщенко Роман Григорович. Всеукр. центр. спілка спожив. т-в, Хмельниц. коопер. торг.-екон. ін-т. Кременчук. НОВАБУК. 2023. 260 с.
10. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва в Україні в умовах гібридних загроз : монографія / Леся Яструбецька ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів. ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 369 с.

Допоміжна:

1. Al Mansoori G. H., Al Sharafi E. A. Foreign Exchange Risk Management: A Comprehensive Literature Review and Mitigation Strategies in Floating Exchange Rate Regimes. *SSRN Electronic Journal*. 2024. № 4979859. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4979859
2. Bondaruk T., Momotiuk L., Zaichko I. (2022). Budgetary policy of Ukraine in time of challenges and its impact on financial security. *STATISTICS IN TRANSITION new series and STATISTICS OF UKRAINE. Joint Special Issue: A New Role for Statistics*. Vol. 23, №5. Pp. 185-208.
3. Liu J., Liu Y., Ren L., Li X., Wang S. Trends and Trajectories: A Bibliometric Analysis of Financial Risk in Corporate Finance and Finance (2020-2024). *SSRN Electronic Journal*. 2024. № 4960436. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4960436
4. Löyttyniemi T. Financial Instability and Public Backstops during 2022-2023. *SSRN Electronic Journal*. 2025. № 5057446. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5057446
5. Nagesh A. Emerging Financial Risks-2025 & Beyond. *SSRN Electronic Journal*. 2025. № 5241889. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5241889
6. Posmitna M. Efficiency of monetary policy implementation as a basis for central bank stabilisation policy under martial law (Ukrainian and Israeli experience). *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. № 2507. URL: <http://baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/2507>
7. UN ESCAP. Economic and social survey of Asia and the Pacific 2023: rethinking public debt for the sustainable development goals. UN ESCAP Repository. 2023. URL: <https://repository.unescap.org/handle/20.500.12870/5526>
8. Wahyuni R., Febriyanti B., Laila G. Sustainability Based Financial Risk Management Strategies For Long Term Resilience: A Systematic Review. *International Journal of Economics and Business Management*. 2024. № 2154. P. 1339-1354. URL: <https://ejournal.indo-intellectual.id/index.php/ifi/article/view/2154>
9. Zaichko I. V. Methodical provision of financial security assessment of the state. *Економічні горизонти*. 2020. № 1(12). С. 15–26. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(12\).2020.205284](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(12).2020.205284)
10. Zaichko I., Vysotska M., Miakyshevska O., Kosmidailo I., Osadchuk N. (2021). Modelling of public financial security and budget policy effects. *Journal of Computer Science and Network Security*. Vol. 21, № 9. Pp. 239-246. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202109/20210932.pdf
11. Білошкурська Н. В., Заїчко І. В. Нормативно-правове та методичне підґрунтя визначення рівня забезпечення і регулювання фінансової безпеки підприємств та держави. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/991>
12. Богріновцева Л. М., Заїчко І. В. Інновації в інституційному забезпеченні розвитку кредитного ринку України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2023. №10(78). URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-10-9227>

13. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Фінансова безпека страхового ринку: теоретичний аспект. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 216-226. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/91/104>
14. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Шляхи протидії страховому шахрайству в сучасних умовах розвитку. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. №1(13). С.107-117. URL: <https://doi.org/10.32750/2024-0111>
15. Богріновцева Л.М., Житар М.О., Чамор Г.С. Фінансова стійкість страхових компаній: управління ризиками. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. №1. С.7-19
16. Бондарук Т. Г., Бондарук О. С. Виклики для бюджетної безпеки в умовах війни в Україні. *Сучасна статистика: матеріали XX Міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди Дня працівників статистики*. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С. 13-16. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7169>
17. Бондарук Т. Г., Бондарук О. С. Механізм забезпечення інвестиційної безпеки держави. *Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2023. С. 106-109. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7506>
18. Бондарук Т., Чеховська М., Бондарук О. Економічна безпека України під час військових дій: виклики та шляхи протидії. *Економічні горизонти*. 2024. №1(27). С. 129–141. URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(27\).2024.299201](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(27).2024.299201)
19. Житар М., Сосновська О., Щур Р., Лісничук О., Наволокіна А. Науково-методичний підхід до оцінки діагностики економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. № 5(46), 2022. С. 209–221. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2022.3872>
20. Заїчко І. В. Загрози та ризики фінансовій безпеці на ринку фінансових послуг. *Study of modern problems of civilization: зб. тез доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Осло, Норвегія, 19-23 жовтня 2020 р.)*. 2020. С. 96-99. URL: <https://isg-konf.com/uk/study-of-modern-problems-of-civilization/>
21. Заїчко І. В. Корпоративні стратегії антикризового управління інвестиційною привабливістю підприємства в умовах фінансової нестабільності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan>
22. Заїчко І. В. Організаційно-економічна основа бюджетних механізмів забезпечення фінансової безпеки. *Розвиток фінансово-економічного становища на різних рівнях управління: підприємство, регіон, держава: матеріали Міжнар. наук. прак. конф. (м. Дніпро, 18 квітня 2020 року)*. Дніпро: НО «Перспектива», 2020. С. 83-86. URL: <https://surl.li/puxrpo>
23. Заїчко І. В. Особливості та основні напрямки грошово-кредитної політики України в умовах воєнного стану. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. №2. <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/95>
24. Заїчко І. В., Заїчко В. І. Фінансова безпека як категорія національної економіки. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф.* Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С. 94-98. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6887>
25. Заїчко І. В. Теоретико - методологічна оцінка фінансової безпеки держави в умовах соціально-економічної трансформації. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020 № 4 С. 86-96. <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5953>
26. Заїчко І.В., Калач Г.М., Терещук С.А. Дослідження інноваційних методів і стратегій управління кризою та їх вплив на фінансову безпеку підприємств в умовах економічної невизначеності. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 7(7). С. 595-610. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/15016/15086>

27. Кужелєв М.О., Федина В.В., Щербина В.Ю. Напрями зміцнення фінансової безпеки підприємства в умовах економічної нестабільності. *Економіка і управління*. 2022. № 2(94). С.73-78. DOI: 10.36919/2312-7812.2.2022.73.
28. Онишко С. В., Богріновцева Л. М. Фінансовий ринок як рушій глобалізаційних змін та його зв'язок із рівнем фінансової безпеки. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2023. №28(56). С.102-108. URL: <https://surli.cc/razaft>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <https://ufin.com.ua/>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
10. Сайт Асоціації українських банків. URL: <https://aub.org.ua/>
11. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). URL: www.europa.eu.int
12. Періодичні видання (журнали, тижневики):
 - Актуальні проблеми економіки. URL: <http://eco-science.net/Arhive.htm>
 - Економіка України. URL: <https://journals.ua/business/ekonomika-ukrainy>
 - Економіка, фінанси, право. URL: <http://efp.in.ua/uk>
 - Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право URL: <http://zt.knteu.kiev.ua>
 - Науковий вісник Національної академії статистики, обліку і аудиту URL: : <https://nasoa-journal.com.ua/index.php/journal>
 - Фінанси України URL: <https://finukr.org.ua>
13. Сайти Інтернет:
 - www.ft.com - Financial Times
 - www.businessweek.com - Business Week
 - www.economist.com - The Economist
 - www.europe.eu.int - Європейський союз
 - www.imf.org - Міжнародний валютний фонд
 - www.worldbank.org - Світовий банк
 - www.wto.org - Світова організація торгівлі
 - www.portal.euromonitor.com - Євромонітор
 - www.uncitral.org - Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ)

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №14 від 10 червня 2025р.